

ප්‍රාචීන භාෂා පාඨවිනය

පාලගම ශ්‍රී සුමනසාර නාහිමිපාණන් වහන්සේ

ප්‍රාචීන භාෂා යනු පෙරදිග ලොවේ භාෂාය. මෙයින් ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩි වශයෙන්ම භාවිතාවන්නේ සිංහල, පාලි, සංස්කෘත, හින්දි, දෙමළ යන භාෂාවන්ය. මෙයින් සිංහල, පාලි හා සංස්කෘත භාෂාවන් කෙරෙහි විශේෂ සැලකිල්ලක් දක්නට ලැබේ. මෙයට හේතුව සිංහලය ශ්‍රී ලාංකික බොහෝ දෙනා ව්‍යවහාර කරන භාෂාව වීමත්, පාලි හා සංස්කෘත එහි මාතෘ භාෂා වශයෙන් සැලකීමත් ය. මේ පිළිබඳව ප්‍රාචීන පඬිවරුන්ගේ අදහස මෙසේ දැක්විය හැකිය.

“ ලංකාව ප්‍රාචීන (පෙරදිග) රටකි. පාලි, සිංහල, සංස්කෘත, ප්‍රාකෘත යන භාෂා ලංකාවට ප්‍රාචීන භාෂාවෝය. හින්දි හා ද්‍රවිඩ භාෂා ද මේ ගණයට ඇතුළත් වෙති. සිංහලය මේ රටේ දියුණු කළ යුත්තේ කුමක් නිසාද යන්න ගැන කවුරු ප්‍රශ්න කරත්ද? පාලිය සිංහල බෞද්ධයාගේ ආගමික භාෂාව නිසා උගතමනාය. සංස්කෘතය සිංහලයාගේ ශාස්ත්‍රීය භාෂාව ය. සිංහල ජනයාගේ වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රය, ජ්‍යෝතිෂ ශාස්ත්‍රය, යන්ත්‍ර මන්ත්‍ර ශාස්ත්‍රය, නීති ශාස්ත්‍රය, කාව්‍ය ශාස්ත්‍රය, ඡන්ද්‍ර ශාස්ත්‍රය, අලංකාර ශාස්ත්‍රය යනාදි හැම ශාස්ත්‍ර විශේෂයක්ම ලියා තිබෙන භාෂාව නිසා උගත යුතු ම ය. පාලි, සංස්කෘත, ප්‍රාකෘත, හින්දි යන භාෂා සිංහල මහා නදියට පලය සපයන අතු ගංගාවෝ ය. නැතහොත් එකී භාෂා සිංහල භාෂා ද්‍රවිඩවලට කිසි සපයන මාතෘවරුය.”

(කොළඹ ප්‍රාචීන භාෂාපකාර සමාගමේ ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය 1951-1955)

මෙසේ සලකන කල ‘සිංහලය හොදින් ඉගෙන ගැනීමටත් එසේම සිංහල සංස්කෘතිය පිළිබඳ වනා අවබෝධයක් ලැබීමටත් ඉහත කී ප්‍රාචීන භාෂා පිළිබඳ අවබෝධයක් තිබිය යුතුමය’ යන්න ශ්‍රී ලාංකික ප්‍රාචීන භාෂා පඬිවරුන්ගේ පිළිගැනීම විය. මේ නිසා අපේ පිරිවෙන්වල සිංහල භාෂාවට ලබා දුන් තැනට සමාන තැනක් පාලි හා සංස්කෘත භාෂාවන්ටත් හිමි විය. මෙම පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයේ කටයුතු වඩාත් දියුණු කරලීම සඳහා 1902 වර්ෂයේ කොළඹ ප්‍රාචීන භාෂාපකාර සමාගම ආරම්භ කරන ලදී.

“ ශ්‍රී ලංකාද්වීපයේ ප්‍රාචීන භාෂාවන් ඉගෙනගැනීමට ආධාර දීම පිණිස හා මෙම ද්වීපය සම්බන්ධ වූ ඉතිහාස පුරාවිද්‍යා සම්බන්ධ වූ පෙර පැවති සියලුම දේවල් ඉගෙනීමට ධෛර්‍යදීම පිණිස ද මෙම සමාගම පිහිටුවන ලදැයි ”

(කොළඹ ප්‍රාචීන භාෂාපකාර සමාගමේ ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය 1951-55)

මෙම උධ්‍යනයේ දැක්වෙන පරිදි මෙම සමාගමේ පරමාර්ථය වූයේ ප්‍රාචීන භාෂා අධ්‍යයනයට උදව් කිරීම පමණක් නොවන බව පෙනේ. එසේ නම් ඒ මගින් බිහිවන උගතුන්

එම භාෂා පමණක් උගත් අය නොව ඊට අමතරව තවත් බොහෝදේ දත් අය විය යුතුය. එබැවින්ම එය එසේ ම වූ බව පසු කාලීන පඩිවරුන් දෙය බැලීමේදී පෙනේ. අපගේ අරමුණ ඒ සියලුම ආංශ විභාග කර බැලීම නොව, ප්‍රාචීන භාෂා පාණ්ඩිතය පිළිබඳව පමණක් අවධානය යොමු කිරීම බැවින් ඒ සියලු ම ආංශ පිළිබඳව කාලය මිඩංගු කිරීමට අපේක්ෂා නොකරමු. ප්‍රාචීන භාෂා පාණ්ඩිතය යන්නෙන් සියලුම ප්‍රාචීන භාෂාවන් පිළිබඳ පාණ්ඩිතය සැලකිය හැකි නමුදු කොළඹ ප්‍රාචීන භාෂාපඤ්චාර සමාගමේ විභාග මගින් ලබන පාණ්ඩිතය කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් මෙහි දී යොමු කෙරේ.

ප්‍රාචීන භාෂා අධ්‍යාපනය සැකසී ඇත්තේ ශිෂ්‍යයා බහුශ්‍රැත යකු කිරීමේ අරමුණ ඇතිවයි. බහුශ්‍රැත බව සැබැවින්ම පුප්‍රාන්තවයට කාරණයක් බව සමාජයේ පිළිගැනීම විය. බුදුරදුන් විසින් ද මහා මංගල සූත්‍රයේදී බහුශ්‍රැත බව දෙලොව දියුණුවට හේතු වන මංගල කාරණයක් බව වදාලෙන් බෞද්ධයා මේ තත්වය ලැබීම මහත් වාසනාවක් කොට සැලකුවාට සැක නැත. මේ සඳහා ශිෂ්‍යයින් යොමු කරන ප්‍රාචීන අධ්‍යාපන ක්‍රමය නිසා පණ්ඩිත බව ලැබුවෝ ඒ බහුශ්‍රැත බව ම ලොවට හෙළි කළහ. කෝට්ටේ පවසේ වියකුන්ගේ පවා සම්භාවනාවට පාත්‍ර වූ ජඩි භාෂා පරමේශ්වර තොටගමුවේ සිටි රාහුල සංඝරාජයාණන් මේ තත්වය මනාව හෙළි කළ බව එතුමන්ගේ කෘති පටිපිටියෙන් පැහැදිලි කර ගත හැකිය. කාච්‍ය ගේබරය රචනයේ දී උන්වහන්සේ දැනුම එම පාණ්ඩිතය හෙළි කිරීමට එහි එන මුල් කවම ප්‍රමාණවත් යැයි සිතමු. ඒ පවිත්‍ර බුදුන් මහ සමුදුරටත්, දහම භාගිරි ගංගාවටත් සංඝයා නෙලුම් මල් සමුහයටත් උපමා කළ හැටි අතිශයින් මනහරය. මෙහි වැදගත් කම වනුයේ එසේ උපමා කිරීම පමණක් නොවේ. එහි ඇති යොග්‍යතාවයි. බුදුරදුන්ගේ අති ගැඹුරු බවත් සිහින් සිතා හෝ කවින් කියා හෝ අවසන් කළ නොහැකි ගුණයක් උන්වහන්සේ මුහුදට උපමා කිරීමෙන් මනාව පැහැදිලි වෙයි. ගංගාව මුහුදට ජලය සපයයි. ඒ අනුව මුහුද නැතොත් ගංගාව නිසයි. ඒ අරුතින් ගතහොත් බුදුරදුන් බිහි කරන්නේ ධර්මයයි. ධර්මය නැතිව බුදුරදුන් ලොව පහල විය නොහැක. එය එසේමය. ධර්මය බුදුරදුන් විසින් අවබෝධ කරගන්නා ලද එසේ නැතහොත් උන්වහන්සේ විසින් සොයා ගන්නා ලද එකක් වුවද ඒ ධර්මයම නොවී නම් බුදුන් යයි කියා කෙනෙකු පහල වන්නේ ද නැත. එසේ ම මුහුද විශාල ජල ධාරාවක් ඇති වස්තුවකි. ගංගාව දරා වකු බඳුය. බුදුන් හා ධර්මය අතර ද එවන් සම්බන්ධයක් වෙයි. ඒ ධර්මය බුදුරදුන් විසින් දේශනා කරනු ලබන බැවිනි. සංඝයා නෙලුම් මල් ය. මුහුදත් ගහත් පලයෙන් පිරුණේය. නෙලුම් මල්වලට අතිශයින්ම ජලය අවශ්‍ය ය. එසේම සංඝයාට ද බුදුන් හා දහම් නැති ව පැවැත්මක් තබා ආරම්භයක් වත් නැත. මෙසේ බුදුන් දහම් සහන් එකිනෙකට සමීප සබඳතාවකින් යුතු දේට උපමා කිරීම ම උන් වහන්සේගේ පාණ්ඩිතය මනාව හෙළි කරන සුලු වෙයි. එපමණක් නොවෙයි. මෙහි ඇති වැදගත් ම දෙය නම් උපමාව හා උපමේය අතර උන්වහන්සේ විසින් දක්වා ඇති සමානත්වයයි. බුදුන් සඳහා කිසියම් විශේෂණ පදයක් යෙදීමේ එය මුහුද සම්බන්ධයෙන් ද ගැලපෙයි. ගංගාව පිළිබඳව කියවෙන දෑ ද එසේ ම ධර්මය හා මැනවින් බැඳේ. සංඝයා හා නෙලුම් මල් අතර ඇති කළ සම්බන්ධය ද එසේමය. මෙසේ ඉතා කෙටියෙන් එහෙත් රසිකයා බොහෝ දේ සිතන්නට පොළඹවන ආකාරයේ සාවිත් කියුමක් කියන්නට බහුශ්‍රැත පඩිවරයෙක් ම විනා අන් කවරෙක් සමත් වේ ද? මේ පාණ්ඩිතය උන් වහන්සේට ලැබුණේ ප්‍රාචීන භාෂා අධ්‍යයනය නිසා බව විශේෂ යෙන් සඳහන් කළ යුතු නොවේ යයි සිතමු. මේ භිමියන්ගේ බහුශ්‍රැත භාවය තව

දුරටත් කාව්‍යශේඛරයේම එන රජුන්ට කෙරෙන අවවාද වලින් මනාව පැහැදිලි වෙයි. උන් වහන්සේ රජෙක් නොවූහ. එහෙත් බහුශ්‍රැත භාවය තිසා ම රජු කළ යුතු දේ ඉගෙනගෙන සිටියහ.

බහුශ්‍රැතභාවය අගය කළ-එද අධ්‍යාපන ක්‍රමය සැකසී තිබුණු ආකාරය පැහැදිලි කරන තැනක් වශයෙන් හංස සන්දේශය දැක්විය හැක. කැරගල පද්මාවතී පිරිවෙන හා එහි උගත් ගිහි පැවිදි ශිෂ්‍යයන් පිළිබඳව කෙරෙන විස්තරය මෙය තේරුම් ගැනීමට මහත් පිටිවහලක් වෙයි. එසේ ම එහි ව්‍යාජන මාහිමියන් උගන්වන ආකාරය පිළිබඳව කෙරෙන මේ සදහන දිලන.

“ඇසු සහන යලි චිකා කරන
දෙසු අයන තැන් සැක තැන් මුලින්” ලෙස
පිය”

(හංස සන්දේශය)

ගුරුවරයා ශිෂ්‍යයාගේ ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු දෙන්නේ තව දුරටත් ඔහුගේ සිත තුළ සැකයක් ඇති නොවන පරිදි විස්තර වශයෙනි. කෙටියෙන් ඇසු දෙයට කෙටියෙන් පිළිතුරක් දීම එද අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ සිරිත නොවීය. ඉදිරිපත් කළ ගැටළුව කොටස් වලට බෙදමින්, අවශ්‍ය තැන අවශ්‍ය උදහරණ ද දෙමින් එම ගැටළුව හා සමාන වෙනත් ගැටළු ඇත් නම් ඒවා ද විස්තර කරමින් දුන් පිළිතුර ශිෂ්‍යයාගේ නොදන්නාකම දන්නාකමට පත් කිරීමක් පමණක් නොවී ය. ඒ පිළිබඳව ඉතා පැහැදිලි අවබෝධයක් ඔහු තුළ ඇති කිරීමක් විය. ශිෂ්‍යයා ඉන් පසුව විශාරදයෙක් විය. මෙය පෙරදිග අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ විශේෂත්වයක් විය. බුදුරදුන් අනුගමනය කළ ඉගැන්වීම් ක්‍රමය ද මෙය ම විය. මහා මංගල, වසල, සිභාලෝවාද, කසි භාරද්වාජ වැනි සූත්‍රදේශනා වලදී අපට දැකිය හැකි වන්නේ විමසනලදපැණය විවිධාකාරයෙන් විභේදනය කරමින් දැකිය හැකි හැම පැත්තක්ම දැකීමත්, තව දුරටත් ශ්‍රාවකයා තුළ සැකයක් නොවන පරිදි කරුණු පැහැදිලි කිරීමකි. එහි ආභාසය මෙම අධ්‍යාපන ක්‍රමයට මැනවින් ලැබී ඇති බව අමුතුවෙන් පැහැදිලි කිරීම අවශ්‍ය යයි නොසිතමු. අපේ අධ්‍යාපනයන න සියල්ලම පාහේ බෞද්ධයින් අතින් මෙහෙයවුණු බැවිනි.

ප්‍රාචීන පඪිවරුන් බිහි කෙරුණු අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ ද විශේෂත්වය වූයේ මේ ක්‍රම යයි. මේ නිසා යමක් සවිස්තරව ඉගෙන ගැනීම මේ ක්‍රමය තුළදී බලාපොරොත්තු විය. භාෂා සාහිත්‍යය ඉගෙනීමේ දී ව්‍යාකරණය සහිත ව ම එය ඉගෙනීම ඉතා අවශ්‍ය විය. ව්‍යාකරණ අවබෝධයෙන් නැතහොත් පදයන්ගේ සියලුම විභාගයන් පිළිබඳ අවබෝධයෙන් තොරව ඉගෙනීම නිෂ්ප්‍රයෝජන කාර්යයක් ලෙසට එද සැලකුණේ.

“ යො නිරුත්තිං න ජානාති—ජානාති පිටකන්තයං.
පදෙ පදෙ චිකංබෙය්‍ය—වනෙ අන්ධි ගජො විය”

“යමෙක් නිරුක්තිය නොදන තුන් පිටකයම දැනගත්තේ වුව ද එය තේරුම් ගැනීමේදී ඔහු නිතර ම ගැටළුවලට මුහුණ දෙයි. පදයක් පදයක් පාසා පැකිලෙයි. අන්ධ වූ ඇතෙක් වනයේ මං සොයාගත නොහැකි ව ගස් ගල්වල හැපෙමින් වෙහෙස වන්නාක් මෙනි.”

ඉගෙනීම පිළිබඳ එද පිළිගත් සම්ප්‍රදය මෙයින් පැහැදිලි වෙයි. බුදු දහම අවශ්‍ය කෙරුණ උගත යුත්තකි. එහෙත් ඒ සඳහා භාෂාව මූලික උගත යුතුය. කෙසේ හෝ තේරුම් සොයාගනිමින් සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ කියවීම ප්‍රමාණවත් නොවෙයි. භාෂාව පිළිබඳව අධ්‍යයන නො දන්නේ නම් එහිදී මතුවන ගැටළු විසඳා ගැනීමට ඔහු අපොහොසත් වන බැවින්. ව්‍යාකරණය, භාෂා සම්ප්‍රදයන්, පදයන්ගේ ප්‍රභවය හා සැකැස්ම ආදිය ක්‍රමයෙන් නම් අමතක වී ගිය දෙයක් වුව ද නැවත මතක් කර ගැනීම පහසු වෙයි. ඒ මගින් යමක නියම අර්ථය වටහා ගැනීමට ඔහු පොහොසත් වෙයි. අපේ ප්‍රාචීන පඬිවරුන් පිළිබඳව ද කිය යුත්තේ මේ කරුණුය. ඔවුහු සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ වුවද උගත්තේ ව්‍යාකරණ හා භාෂා ප්‍රයෝග සහිතව ම ය. මේ නිසා කවර ම තැනක වුවද ඔවුන්ට කැටප්වක් ඇති වූයේ නැත. අලුත් යෙදුමක් වුව ද අලුත් පදයක් වුව ද තේරුම් කැනීමටත් එහි වරදක් ඇත්නම් පැහැදිලි කිරීමටත් ඔවුහු හපන්නු වූහ. මෙහිලා එක් සුළු උද්භරණයක් දක්වනු කැමැත්තෙමු. කොළඹ ප්‍රාචීන භාෂෝපකාර සමාගමෙන් 1903 මුල් වරට පවත්වන ලද ප්‍රාචීන පණ්ඩිත විභාගයෙන් සමත් වූ ශ්‍රී ලංකාවේ මුල්ම පණ්ඩිතොපාධිධරයා ලෙස විරුද්ධ ලත් විදුරුපොල සිරි පියතිස්ස මහ කාශිමිපාණන් මෙවන් අවස්ථාවක ක්‍රියා කළ ආකාරයයි ඒ. ‘‘කාලොචිත කලා සංග්‍රහය’’ යනුවෙන් සඟරාවක් දුටු උන් වහන්සේ එම යෙදුම භාෂා සම්ප්‍රදය විරෝධී වූ බව පෙන්වා දුන්නේ මෙසේය.

‘‘සිංහල භාෂාවේ අකාරය අන්ත කොට ඇති ශබ්දප්‍රකෘති විභක්ති ගන්නා විට ‘ ය ’ කාරය යෙදෙනු මිස ‘ ව ’ කාරය යෙදෙන්නේ නැත. කුඩය, කඩය, දඩය, ආදී තන්හි මෙනි ‘ ව ’ කාරය යෙදෙන්නේ ආකාරාන්ත ශබ්ද අගමය. සඟරාව, අඹරාව, යානාව ආදී තන්හි මෙනි.’’ (විදුරුපොල ශ්‍රී පියතිස්ස සාහිත්‍ය අංකය, 31 පිට)

මෙසේ යම් කිසි දෝෂස්ථානයක් දුටු විට එහි දෝෂය උපහරණ සහිතව ම පෙන්වා දීමට අපේ ප්‍රාචීන භාෂා පඬිවරු සමත් වූහ. එයට හේතුව ඔවුන් ලද අධ්‍යාපනයයි.

අපේ පැරණි අධ්‍යාපන ක්‍රමයේ පැවති තවත් විශේෂාංගයක් වූයේ ධාරණය කිරීම කටපාඩමින් කිරීමයි. මෙහි විශේෂත්වයක් ඇත. වර්තමානයෙහි ද කටපාඩමින් යම් යම් දේ ධාරණය කරගන්නා අවස්ථා ඇතත් එද මෙන් කටපාඩමට වර්තමානයේ පැනක් නැත. මේ නිසා සිදු වී ඇත්තේ යමක් පැහැදිලි කිරීමට අවශ්‍ය වූ විට ඉදිරිපත් කළ යුතු උද්භරණ සෙවීමට නොයෙකුත් ග්‍රන්ථ නැවත පෙරලා බැලීමට සිදු වීමයි. එහෙත් පැරණි ප්‍රාචීන පඬිවරු ජංගම පුස්තකාල වැනියහ. යම් කිසි කරුණක් පැහැදිලි කිරීමේ දී අවශ්‍ය උඩු තයන් ඒ වෙලාවේදී ම සිතියට නගා ගැනීමට හැකි වීම එම පඬි වරුන් සතු විශේෂ හැකියාවක් විය. පැහැදිලි කිරීමට අවශ්‍ය කරුණ සිංහල, පාලි හෝ සංස්කෘත වූවත් ත්‍රිපිටක ධර්මය වැනි වෙනත් විෂයක් වූවත් එය එතුමන් ලාභ ප්‍රශ්නයක් නොවීය. අවශ්‍ය තැනින් උධ්‍යනයක් හෝ කිහිපයක් ඉදිරිපත් කිරීම ඉතා පහසු කටයුත්තක් විය. ඒ නිසා ‘‘ මෙය මෙසේත් වන්නට පුළුවන්, මෙසේ වුවද කම් නැත.’’ ආදී වශයෙන් අනුමාන පිළිතුරු සැපයීම වෙනුවට මෙය මෙසේම යයි කීමට හැකියාවක් ඔවුන්ට විය. මෙසේ කටපාඩම් කිරීමේ තවත් වාසියක් විය. එනම්, ව්‍යක්තව උච්චාරණය කිරීමට හැකි වීමයි. වර්තමානයේ පවා ප්‍රාචීන පඬිවරු යකු යමක් උච්චාරණය කරන විට එහි නියම පිරිසිදු උච්චාරණය දැකිය හැක. අපේ සිංහල වචන ම නිවැරදි ආකාරයෙන් උච්චාරණය කළ නොහැකිව ගොත ගසන

එසේත් නැතහොත් ඉංග්‍රීසි පදයක් සිංහල පදය වෙනුවට යොදා කථා කිරීමට නැත් කරන සමහර සිංහල උගතුන් අපට සමාජයේ දැක්මට ලැබේ. ඔවුන් එසේ වන්නට හේතුව බොහෝ පොත පත කියවා ලබාගත් උච්චාරණ හුරුවක් සිටින්නට නැති කම ය. කුඩා කල පටන්ම පැරණි පොත පත වෙන් ම අලුත් පොත පත ද කියවා මනා හුරුවක් ඇති ප්‍රාචීන පඬිවරයාට එය ගැටලුවක් නොවේ. සිහු පැරණි පොත පත කටපාඩම් ද කර ඇති නිසා බොහෝ සෙයින් උච්චාරණය කොට ඒ පිළිබඳව විශේෂ සැකයක් ඇත්තෙකි. එසේ නොවන අය විටින් විට උච්චාරණය කරනු ලබන ලාංඡනය (ලාක්ෂණය) බහුද්ද (බොද්ධ) වැනි වචන බොහෝ විට අපට අසන්නට ලැබේ. මෙසේ උච්චාරණය කරනු ලබන වචන සංඛ්‍යාව කොපමණ දැයි කියන්නොත් වෙනම ම පර්යේෂණයකට තරම් අලුත් වචන නූතන සිංහලයට එකතුවී ඇතැයි කීම අනිශ්චිත කියක් නොවනු ඇත. ලිවීමේ දී ද සිදු කරන වැරදි ප්‍රමාණය ඒ තරම්ම හෝ ඊටත් වඩා වෙයි.

සිංහලය යනු පාලි, සංස්කෘත වැනි වෙනත් පෙරදිග භාෂාවලින් අනිගමයන් ම පෝෂණය වූණු භාෂාවක් බව අමතක කළ නොහැක. අපරදිග භාෂාවන්ගෙන් ද එය පෝෂණය වී ඇතත් ආරම්භයේ සිට ම ඒ සඳහා බලපෑම් කළේ පාලි හා සංස්කෘත භාෂාවන්ය. මේ නිසා සිංහල ගැන ඉගෙනගන්නා කෙනෙකු පාලි හා සංස්කෘත භාෂාවන් පිළිබඳ ව අවබෝධයක් නො ලබන්නේ නම් එය අසම්පූර්ණ ඉගෙනීමක් වෙයි. අප මුල් උඩා නයෙන් පෙන්වා දුන් පරිදි " එම භාෂා සිංහල මහා නදියට ජලය සපයන අතුගංගාවෝ ය." මේ නිසා ප්‍රාචීන පඬිවරයා සිංහල උගන්නේ පාලි හා සංස්කෘත භාෂාවන් ද සමග ය. පිළිගත් සිංහල ව්‍යාකරණය ද සැකසී ඇත්තේ මේ භාෂාවන්ගේ ව්‍යාකරණය සැලකිල්ලට ගනිමිනි. මේ නිසා ප්‍රාචීන පඬිවරයාට සිංහල පිළිබඳ ව මනා අවබෝධයක් ඇත. පදයක් පිළිබඳව හෝ පදයක නිරුක්තිය පිළිබඳ ව එතුමාට කිසිම ගැටළුවක් නොමැත. එය නොදන්නාකම නිසයි අප මුලින් දැක්වූ පරිදි සමහරුන් වැරදි උච්චාරණය හෝ රචනය කරන්නේ. එබැවින් සිංහල පිළිබඳව ප්‍රාචීන පඬිවරයාගේ දැනුම අත් අයගේ දැනුමට වඩා විශේෂ යයි කිව යුතු ය.

මාතෘ භාෂාවන් පිළිබඳ ව මනා අවබෝධයක් හෝ සිංහලයේ පැරණි පොත පත පිළිබඳ මනා හුරුවක් නැති බොහෝ දෙනා විසින් කරනු ලබන වැරදි සමහරවිට සුළු කොට නැකිය හැකි නොවේ. ඒ ඔවුන් වියතුන් ලෙස සමාජයේ පෙනී සිටින බැවිනි. එක්තරා වියතකු විසින් කරන ලද වරදක් පණ්ඩිත විමල විජයසූරිය මහතා පෙන්වා තිබෙන්නේ මෙසේ ය.

- “ මෙර මත ගෙන අලලන සඳ කිරි සයුර ”
- “ මෙරු මස්තකය ගෙන... ” (හංස සන්දේශය)
- “ සඳ රහ සකොබ... සන්ධ්‍යා රාගය ” (සසදවත)
- “ ගජකුල වෙලේ ගජනා... ඇත්කුලයට අයත් වලාකුළු ”
- “ තුරුපතර මැද රඳනා සිසි බිඹු පුවළ පානා... ගස් අතර රඳනා වන්දු බිම්බ යෙහි ” (සසදවත)

මෙරු මන්ඵය, සන්ධ්‍යා රසගය, හස්ති සමූහය නමැති වලා, නාඵකා සමූහය
යන නිවැරදි අරුත් සමග ඉහත සඳහන් සදෙස් කියම් සැසඳීමෙන් මෙකල ආධුනික
ග්‍රන්ඵ සංශෝධකයන් සාහිත්‍ය දෙනයෙන් කොතරම් දුබලදැයි තේරෙනු ඇත."

(කොළඹ ප්‍රාචීන භාෂාපකාර සමාගමේ ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය 1963, පිට 4)

ඒ පිළිබඳව පණ්ඩිත විමල විජයසූරිය මහතා කියන කරුණුවලට අමතරව යමක් සඳහන්,
කළ යුතු නොවේ යයි සිතමු. තවත් අවස්ථාවක කෙනෙකු සිසුවකුට පාඩමක්
කියා දුන්නා යැයි කියන ආකාරය මෙසේ ය. "කර පුද වැදින රැදි මුනි සිරිපා තඹර'
පන්න පැහැදිලි කරද්දී එම ගුරුවරයා කියා ඇත්තේ "කර " යන්නෙන් අත යන
තේරුම ලැබෙන බවත්, ඒ නිසා මෙහි අර්ථය ගත යුත්තේ අතින් (මල්) පූජා කොට
වැදින සිරිපා තඹර රැදි යනුවෙන් බවයි." " කර " යන්නට අත යන අර්ථය ලැබෙන
බව වරක් අසා ඇති මෙවැන්නන් ඒ සඳහා වෙනත් අර්ථයක් ඇත්දැයි නොසොයා කරන
මෙවැනි වැරදි නිසා සිසු පරපුරක් ද වැරදි අවබෝධයක් ලැබිය හැකි බව සලකන
කල මෙය සුළු අත් වැරද්දක්යයි සැලකිය යුතු ද? සාහිත්‍යයේ එක් ග්‍රන්ථයක් හෝ
දෙකක් පමණක්, එසේ නැතහොත් ග්‍රන්ථ කිහිපයක උපුටාගත් කොටස් පමණක්
සධ්‍යයනයේ ඇති දුබලතාව මිසක් අන් කවරක් ද මීට හේතුව?

ප්‍රාචීන භාෂා පාණ්ඩිතයා මනාව හෙළි කරන කැඩපතක් බඳු ය, ශ්‍රී සුමංගල ශබ්ද
කෝෂය. මා මෙහිදී එසේ ප්‍රකාශ කරන්නේ, එය තනි පුද්ගලයකු විසින් සිදු
කෙරුණු එසේ ම බොහෝ දෙනෙකු විසින් ඉතා වෙහෙස වීමෙන් කළ යුතු එකක්
බැවිනි. ශ්‍රී ලංකා රජයේ ආධාරයෙන් වියනුත් පිරිසක් විසින් බොහෝ කාලයක්
වෙහෙස වී වූව ද කළ නොහැකි වූ කාර්යයකි, ශබ්දකෝෂ සම්පාදනය. එහෙත්
පණ්ඩිත වැලිවිටියේ සෝරත නාහිමියෝ එය බොහෝ දුරට නිවැරදි ව තනිව ම ඉටු
කළ හ. ශබ්දකෝෂ සම්පාදනය යනු හුදෙක් භාෂාවේ යෙදෙන වචන සොයා ඒවාට
කවර හෝ අර්ථයක් දීම පමණක් ම නොවන බව සැලකීමේදී මෙහි වැදගත් කම විශේෂ
යෙන් කැපී පෙනේ. මේ සඳහා බහුශ්‍රැත බව අතිශයින් ම අවශ්‍ය ය. සෝරත
නාහිමියෝ මෙහිදී අනුගමනය කර ඇති ක්‍රමය වන්නේ, වචනයකට දිය හැකි සියලු ම
අර්ථ සොයා දීමට උත්සාහ කිරීමයි. එම වචනය විවිධ කාලවලදී භාවිත කර ඇති
ආකාරය බොහෝ ග්‍රන්ථ කියවා අවබෝධ කරගෙන ඒ ඒ ග්‍රන්ථවල ඒ වචනයෙන්
අපේක්ෂා කළ අදහස මතු කර පෙන්වීමට ඒ ඒ තැන ග්‍රන්ථ නාමයන් පවා යොදමින්
අවශ්‍යවිට එම වචනය යෙදෙන වාක්‍යාංශ පවා යොදමින් අර්ථපැහැදිලි කර ඇත. මේ
නිසා කිසියම් වචනයක් තේරුම් ගැනීම සඳහා මෙම ශබ්දකෝෂය පරිශීලනය කරන
කෙනෙකුට එය යෙදී ඇති ග්‍රන්ථ පවා දැනගත හැකිය. ඒ නිසා ම වෙනත් විද්වතෙකුට
එය වඩා හොඳින් අවබෝධ කර ගැනීමට වූව ද හැකිය. මේ සඳහා බොහෝ ග්‍රන්ථ
පරිශීලනය කිරීමේ පලපුරුද්ද උන් වහන්සේට බොහෝ සෙයින් උපකාරී වූ බව
නිසැක ය. මේ පිළිබඳ ව පුරාවිද්‍ය අදිකාරී මහාචාර්ය සෙනරත් පරණවිතානායන්ගේ
කියමනක් මෙසේ ය.

"අප පුරාණ ලිපි පිළිබඳ කටයුතු ආරම්භ කළ කාලයෙහි මෙබඳු ශබ්ද කෝෂයක්
නැති වීම නිසා අප්‍රකට දුර්බෝධ වචනයක අර්ථය කුමක්දැයි වටනා ගැනීම සඳහා
ඇතැම් විට දවස් ගණන්, සති ගණන් පැරණි පොත් කියවමින් වෙහෙසෙන්නට
සිදු වූ බව බොහෝ දෙනා නො දනිත්. දැන් මේ ශබ්දකෝෂයෙහි උපකාරය නිසා
එද පෑ ගණන් ගත කළ කාර්යය අද විනාඩි ගණනින් අවසන් කළ හැකි බව
කියන්නේ අතිශය කෘතඥතාපූර්වක ව ය."

(සිළුමිණ, 1952 ඔක්තෝබර් 12)

පරණවිතානයන්ගේ මේ ප්‍රකාශය ම සෝරත නාහිමියන්ගේ එම උත්සාහයේ තරමින්. උන්වහන්සේගේ පාණඩිත්‍යය ලෝකයාට වැඩ දයක වූ ආකාරයත් පැහැදිලි වෙයි. මේ කාර්යය අතිශයින් ම අගය කළ යුත්තේ උන් වහන්සේ මෙම කාර්යය කරන්නටත් බොහෝ කලකට පෙර ආරම්භ කෙරුණු, විවිධ වියතුන් පිරිසක් විසින් කරගෙන එනු ලැබූ සිංහල ශබ්ද කෝෂය හමාර කිරීමට මුත් වහන්සේ තනි ව ම මේ කාර්යය නිම කොට බොහෝ කලක් යන තුරුත් නොහැකි වූ බව සැලකීමෙනි. ඒ සියලු ම වියතුන් මේ එක ම පඩිවරයාට පැරදුණු සැටියකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාචීන පඩිවරුන් පිළිබඳ ව කලා කිරීමේදී විදුරුපොල ශ්‍රී පියතිස්ස මහා නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ පාණඩිත්‍යය පිළිබඳ ව. නො කියා නො නොහැකිය. උන් වහන්සේ විසින් රචිත විවිධ ග්‍රන්ථ පිළිබඳ ව සඳහන් කිරීමට වඩා උන්වහන්සේ කළ ඉතා කුඩා කාර්යයක් සඳහන් කිරීමෙන් ඒ පාණඩිත්‍යය පැහැදිලි කිරීමට උත්සාහ කරමු. එනම් උන් වහන්සේ විසින් කෙරුණු පැරණි ග්‍රන්ථ ශෝධනයයි. ඒ පිළිබඳ ව උන්වහන්සේගේ ම වචන මෙසේයි.

“පළමු වරට නෙත්තිප්පකරණ අටුවාව ශුද්ධ කිරීම මට භාර කළහ. ලක්දිව කොතැනකවත් සම්පූර්ණ පොතක් සොයන්නට නැති තරමට අභාව ප්‍රාප්ත ව තිබුණ නෙත්ති අටුවාව මම දැවුරුද්දක් මුළුල්ලෙහි මහත් පරිශ්‍රමයක් දරමින් බුරුම පොතෙකුත් බොහෝ අඩුපාඩු තැන් පුරවා ශුද්ධ කොට සියතින් ම ලියා සකස් කළෙමි මින් පසු ත්‍රිපිටක මුද්‍රණ සභාවේ සියලු ම සභික මහ ස්ථවිරයන් වහන්සේලා ද යථෝක්ත අධ්‍යක්ෂ තුමා ද ජාතක අටුවා පොත් වහන්සේ ශුද්ධ කිරීමේ කෘත්‍යභාරය මට පවරන්නට සතුටු වූහ.”

(විදුරුපොල ශ්‍රී පියතිස්ස සාහිත්‍යාංකය—1961, 83 පිට)

එක් පොතක් ශුද්ධ කළ පමණින් ම උන්වහන්සේගේ පාණඩිත්‍යය පිළිබඳ ව වියතුන් පැහැදුණු බවයි, මින් පෙනෙන්නේ. ලක්දිව කොතැනකවත් සම්පූර්ණ පොතක් සොය ගන්නට නොහැකි අවස්ථාවකයි, උන් වහන්සේ එම කාර්යය සිදු කළේ. එවන් හැකියාවක් උන් වහන්සේට ලැබුණේ බහුශ්‍රැත භාවය නිසා ම මිය අත් කිසි පහසුකමක් නිසා නොවේ. මෙසේ උන් වහන්සේ දෙ වැනි වරට භාරගත්තේ පැලි ජාතකවි කලාවයි. එම ග්‍රන්ථය ශෝධනය කරන ගමන් ම උන්වහන්සේ “සාරත්ථප්පකාසිති නම් සංයුත් සහි අටුවාව ද ශෝධනය කළහ. මේ කාර්ය දෙකට ම උන්වහන්සේ තනිව ම වසර 14 ක් ගත කළහ. එය ද ඉතා මැනවින් ඉටු කෙරුණු බව එයින් පෙනේ. උන්වහන්සේට ලැබුණු ප්‍රශංසාවලින් පෙනී යයි. මේ කාර්යයත් සඳහා උන්වහන්සේට මනා පුස්තකාල හෝ වෙනත් අවශ්‍ය සහසුකම් තිබුණේ නැත. හුදෙක් සිංහල බහුශ්‍රැත භාවය නිසා ම කරන ලද හපන් කම් ය.

සිංහල සාහිත්‍යාවලිය මනා සේ එක්තැන් කළ මහාචාර්ය පී. බී. සන්නස්ගල ශ්‍රීන්ගේ සිංහල සාහිත්‍යවංශය ද ප්‍රාචීන පෙඩිවරයකුගේ තවත් හපන්කමක් සිංහලයේ විවිධ යුගවලදී පහල වූ විවිධ සාහිත්‍යාංගයන් ගැන කළ ඒ විමර්ශනය සැබෑ බහුශ්‍රැතයෙකුට මිස අන් කවරකුට කළ හැකි ද? මේ නිසා සාහිත්‍යය පිළිබඳ කරුණු සොයන්නට සිදු වූ සේවය කෙසේ නම් අල්ප වේ ද? අනුරාධපුර යුගයේ පටන් කොළඹ යුගය දක්වා බිහි වූ විවිධ සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථයන්ගේ නාමාවලියක් සැකසීම වුව මහත් ආයාසයකර කටයුත්තක් බව ඒ ගැන නිරත වූවෝ දනිති. එවන් තත්වය

සටනේ ඒ සියලු ම ග්‍රන්ථ කියවා භාෂා විලාශයන් මෙන් ම ඒ ඒ යුගවලදී භාවිත කළ වචන ආදිය තේරුම් ගෙන ඒ සෑම පොතක් පිළිබඳ ව ම විස්තරයක් සැපයීම මෙම ග්‍රන්ථයෙන් සිදු කිරීමට එ කුමා සමත් වී ඇත. ඒ විවිධ භාෂා විලාශයන් තේරුම් ගැනීමට එකුමා පොහොසත් වූයේ සැබවින් ම බහුශ්‍රැතබව නිසා ම ය.

අප විසින් මේ ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ ප්‍රාචීන පඬුවරුන් කිහිප දෙනෙකුගේ කාර්යයන් අතුරින් ද කිහිපයක් පමණි. ඒ සෑම පඬුවරයෙකු විසින් ම ඒ කාර්යයන්හි දී සිය බහුශ්‍රැත භාවය මොනවට හෙළි කොට ඇත. මේ තත්වය ලබා ගත හැකි වූයේ පෙරදිග භාෂා පිළිබඳ ව විශේෂයෙන් ම සිංහල, පාලි, සංස්කෘත භාෂාවන් පිළිබඳ ව සිටුන් ලබා සිටි විරකාලාභාසය නිසා ය. එයට පැරණි අධ්‍යාපන ක්‍රමය මගින් සේ උපකාරී වූ බවට සැකයක් නැත. ඒ අනුව බලන කල ප්‍රාචීන භාෂා පාඨකර්මය යනු බහුශ්‍රැතත්වය බව අපට නිගමනය කළ හැකි ය.